



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 28 април 2023 г.
(OR. en)

8675/23

JEUN 77
SOC 278

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Гарантиране на приобщаването на младите хора в обществата на ЕС: акцент върху приобщаването на младите украинци - <i>Ориентационен дебат</i>

След консултация с членовете на Работната група за младежта председателството изготви приложения информационен документ, който се предоставя като основа за ориентационния дебат на заседанието на Съвета по образование, младеж, култура и спорт на 15—16 май 2023 г.

Гарантиране на приобщаването на младите хора в обществата на ЕС:
акцент върху приобщаването на младите украинци

Един от тематичните приоритети на деветия цикъл на диалога на ЕС по въпросите на младежта е цел № 3 на ЕС за младежта „Приобщаващи общества“. Тази цел подчертава редица императиви на социалното приобщаване, като например отчитането на факта, че младите хора са изправени пред множество форми на дискриминация, равния достъп на младите хора до формално и неформално учене, както и разпространението на информация сред маргинализираните млади хора. В цел № 3 за младежта също така се подчертава необходимостта от осигуряване на повече пространства, възможности и ресурси за увеличаване на приобщаването на младите хора и за насърчаване на диалога и социалното сближаване, като същевременно се води борба с дискриминацията и сегрегацията. Трите стълба на стратегията на ЕС за младежта — *ангажиране, овластяване и свързване* — са основните области, в които са фокусирани усилията, насочени към създаване на условия за приобщаването на всички млади хора в обществото и към гарантиране на това приобщаване.

Понастоящем младите хора нямат равни възможности в европейските общества. По данни на Евростат една четвърт (25,3%) от младите хора в ЕС са били изложени на риск от бедност или социално изключване през 2021 г. За хора от всички възрасти делът е по-нисък — малко над една пета (21,7%)¹. Младите хора, които живеят в трудни икономически условия, самостоятелно или с родителите си, са по-песимистични по отношение на способността си да направят съществен принос в повечето области на живота. Липсата на приобщаване води до по-ниско чувство за принадлежност и също така намалява доверието в институциите. Изготвящите политики носят отговорност за създаването на сигурна среда за участие на младите хора от всички слоеве на обществото, и особено за тези с по-малко възможности. Проблемите, свързани с психичното здраве, и самотата също са фактори, които могат да се пресекат и да се превърнат в пречки пред социалното приобщаване. Тези проблеми бяха засилени от пандемията от COVID-19, която имаше и продължава да има огромни последици за младите европейци. Неравенството в достъпа до човешки и социални права за младите хора с по-малко възможности, като например ограничен достъп до образование и здравеопазване, стана още по-очевидно по време на пандемията.

¹ Младите хора в Европа — статистическо обобщение — издание от 2022 г.

Освен това поради агресивната война на Русия срещу Украйна много млади украинци сега са временно разселени в ЕС, като живеят в несигурност относно бъдещето си. Украинските граждани страдат от последиците от пълномасщабна война, травма и разселване с мащаб и скорост, каквито не се наблюдавани от Втората световна война насам. Почти 4 милиона души от Украйна се ползват от временна закрила в Европейския съюз, много от които са деца и млади хора. Решението за изпълнение на Съвета за активиране на Директивата за временната закрила предоставя на младите хора, наред с други права, достъп до заетост, настаняване, социално подпомагане и медицински грижи. Освен това Директивата предоставя на младите хора на възраст под 18 години правото на образование.

Финансиране от ЕС се мобилизира и чрез „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност в подкрепа на хората от Украйна, бягащи след пълномасщабното нашествие на Русия.

Работната програма на Европейския корпус за солидарност за 2023 г. включва помощ за лица, бягащи от въоръжени конфликти, и други жертви на природни или причинени от човека бедствия като нов тематичен приоритет на централизираното действие на програмата „доброволчески екипи във високоприоритетни области“. Европейският младежки портал също така предоставя практическа информация относно правата и възможностите за подкрепа на младите хора, идващи от Украйна.

Въпреки че в ЕС се прави много за хората, бягащи от войната, хиляди млади хора от Украйна се намират в положение, в което трябва да започнат отначало своя живот в нова държава. За мнозина това е предизвикателство, което те трябва да преодолеят без помощта на роднини или приятели. Подкрепата на тези млади хора с достъп до образование и заетост, както и с развлекателни дейности и чувство за общност, е въпрос, който не търпи отлагане.

ЕС трябва да гарантира, че младите хора имат достъп до правата си в съответствие с международните декларации и конвенции. Всички млади европейци следва да имат добри условия на живот, перспективи за заетост и възможността да градят живота си. Последното включва и възможността за оказване на влияние върху изготвянето на политики и развитието на обществото. За да формулираме възможно най-добрите политики, трябва обаче да имаме предвид, че групата, която определяме като „младеж“, се състои от множество личности. Различните групи млади хора имат различни способности, нужди, мнения, ресурси и интереси. Следователно съществуват различни предизвикателства и възможности, които трябва да бъдат посрещнати и разгледани. Поради това е необходимо да се възприеме всеобхватен подход и да се разработят приобщаващи и основани на участието действия за справяне с тези проблеми. Социално-икономическото и демократичното изключване вървят ръка за ръка и са последици, които Европа не може да си позволи да приеме. За да се създаде Европа за всички млади хора, трябва да се разгледат всички горепосочени аспекти. Приобщаването изгражда доверие.

С оглед на гореизложеното министрите се приканват към размисъл по следните въпроси (продължителността на изказванията е ограничена до максимум 3 минути):

1. Когато говорим за приобщаването на всички млади хора в целия ЕС, трябва да имаме предвид разнородността на групата „млади хора“. Какъв следва да е нашият подход, когато формулираме политики за всички млади хора в нашите държави членки и на европейско равнище?
2. Какви добри примери съществуват във Вашата страна за увеличаване на приобщаването на младите хора с по-малко възможности в обществото и в процеса на вземане на решения на местно, регионално и национално равнище?
3. Какви добри примери съществуват във Вашата страна за гарантиране на социалното приобщаване на временно разселените млади хора от Украйна?